

Stříbrná kazeta

Nikdy předtím jsem v tom starožitnictví nebyla.

To byla první podivná okolnost. Village znám jako svoje boty. Vyrostla jsem v domě ve West Village – zrovna teď jsem o něm zjistila, že je až po střechu zatížený hypotékou. Můžeme s tátou prodat úplně všechno, co máme, a stejně na něm bude pořád dluh. Tahle novina, spolu s lavinou nepotěšujících ekonomických informací z médií, mě rozhodila tak, že jsem se z advokátní kanceláře na dolním Manhattanu vypotácela jako omámená. Ani jsem si nevšimla, že začalo lehce mžít nebo že se od řeky Hudson valí mlha.

Teprve když se rozpršelo tak, že jsem se musela schovat pod stříšku nad jedním vchodem, došlo mi, že jsem se ztratila. Vykoukla jsem do přívalu deště. Kolem mě byla úzká dlážděná ulice. Byla jsem natolik daleko od jejího začátku a konce, že na cedule s názvem nebylo přes hustou mlhu vidět. Je to West Village? Nebo Tribeca? Že bych přešla Canal Street? Tahle část města začala být v posledních letech tak populární, že se úplně změnila. Určitě jsem ale někde blízko řeky. Z jihu fičel vítr, který ke mně nesl pach Hudsonu a z větší dálky i vůni hlubin Atlantiku. Když nastaly chladné podzimní dny

jako teď, kdy vrcholky domů mizely v nízkých mracích, ráda jsem si představovala, že jsem na starém Manhattanu: V holandském přístavu, kam přijíždějí obchodníci a kupci ze Starého světa, aby tady vydělali jmění, ne v hlavním městě finančního světa na pokraji ekonomického kolapsu.

Zachvěla jsem se – byla jsem promočená na kůži – a otočila se ke dveřím, abych viděla, jestli dokážu najít adresu domu. Místo toho jsem zjistila, že zírám na vysokou bledou ženu s divokýma očima. Dlouhé černé vlasy se jí zplihle lepily k obličejí a vypadala jako postava z nějakého japonského hororu. Byla jsem to já. Věděla jsem s naprostou jistotou, že když jsem ráno opouštěla domov, byla jsem vcelku přitažlivá šestadvacetiletá žena. Tohle se mnou udělaly špatné zprávy a déšť. Zastrčila jsem si vlasy za uši a naklonila se k proskleným dveřím, abych si přečetla nápis. Ale zlatá písmena se už dávno odřela. Zůstal po nich jen zlatý prach jako kouzelnický závoj a tu a tam pár poškozených liter. S jistotou jsem vyluštila jediné *ch, m a a*. Něco s chemií? Chemická čistírna? Ta už tu ale nebyla. Z obsahu výkladu se dalo nepochybně poznat, že je to starožitnictví. Vystavovali tam nádoby z georgiánského stříbra, safírové a diamantové prsteny, zlaté kapesní hodinky – samé nádherné kousky, i když na můj vkus až moc vzácné. Když jsem nakukovala výlohou dovnitř, viděla jsem, že obchod sám působí jako šperkovnice. Stěny byly obložené tmavým dřevem, vitríny s policemi potaženými rudým sametem se třpytily a za naleštěným mahagonovým pultem visel damaškový závěs v burgundské barvě, naaranžovaný do rafinovaných uměleckých záhybů. Za pultem seděl stařec, který vypa-

dal, že ho tam někdo opatrně upevnil jako perlu na onyxovou brož. Zkoumal něco pod hodinářskou lupou, ale pak vzhlédl – jedno oko měl groteskně zvětšené čočkou – a spatřil mě, jak stojím u dveří. Sáhl pod pult a stiskl buzčák, aby mě pustil dovnitř.

Zeptám se ho na cestu k nejbližší stanici metra, pomyslela jsem si a otevřela dveře. Nebyla jsem tak hrubá, abych to udělala rovnou. Taky jsem nesnášela, když turisté strkali hlavy do naší galerie a ptali se na cestu. Rozhlédla jsem se kolem – i když jsem pochybovala, že by tady měli pečetní prsteny, které jsem používala k vytváření forem, a pro sebe už jsem si skoro nic nekupovala. A teď se zdálo, že v nejbližší době rozhodně nebudu. Na pravé ruce jsem měla stříbrný pečetní prsten, který mi dala máma k šestnáctým narozeninám. Do kovu tam byla vyražená labuť, která roztahovala křídla a chystala se k letu – v heraldickém slangu vzlétající labuť. Kolem labutě byl obrácený nápis, který se správně objevil, když ho člověk otiskl do vosku: *Rara avis in terris, nigroque simillima cygno*.

„Vzácný pták na zemi, podobný černé labuti,“ přeložila mi to matka. „To jsi ty, Garet. Vzácná labuť. Jedi-nečná. Nenech se nikým přesvědčit, že bys měla být jako všichni ostatní.“

Někdo po těch slovech přejížděl tak často prstem, že už byla sotva čitelná, a obrázek labutě byl popraskaný. Ale když jsem prsten ponořila do horkého vosku, všechno vystoupilo překvapivě zřetelně. Moje maminka se učila na zlatnici v obchodě Asprey's v Londýně. Ta mě naučila, jak se z otisku ve vosku dělají formy a jak se z otisku pečetního prstenu vytvoří medailon. Ten, který jsem měla dneska na krku a který jsem nosila pořád, den co

den. Spousta lidí se mě na ten medailon vyptávala – když jsem sháněla další pečetní prsteny na další medailony, které jsem prodávala studentům a učitelům na naší střední škole a zákazníkům v galerii. Nakonec se mi povedlo vystudovat návrhářství šperků na Fashion Institut of Technology a založit si vlastní ateliér v podkroví našeho domu. Pojmenovala jsem ho Cygnet Designs, podle latinského výrazu pro labuť. Moje firma si vedla vážně dobře a vydělávala dost peněz. Ale ne tolik, abych dokázala zaplatit všechny ty obrovské dluhy, které nadělal táta.

Kolik mých zákazníků bude mít ještě pocit, že si můžou dovolit nakupovat cetky jako moje medailony? říkala jsem si, když jsem vcházela do obchodu. *Jak dlouho přežijí firmičky jako moje – nebo table – pokud to s trhem dopadne opravdu zle?*

Pokud měl starožitník podobné obavy o osud své živnosti jako já, nedával to nijak najevo. Dál se skláněl nad hodinkami, které spravoval, a já si prohlížela police. Byla tu podivná sbírka zboží. Otevřené medailony ukazovaly sépiové fotografie pod matnými sklíčky. Vedle nich ležely brože spletené z vlasů nebožtíků. Spousta prstenů a broží měla jako ozdobu obrázek urny, vrby nebo holubice, tradičních symbolů truchlení. Na jedné polici nebylo nic jiného než brože ve tvaru namalovaných očí. Četla jsem o nich v učebnici na semináři z dějin šperkařství. Říkalo se jim „oči milovaných“ a přišly do módy v georgiánském období, když si princ z Walesu objednal u dvorního miniaturisty obrázek milence oka, protože tak nikdo nemohl uhodnout její totožnost. Jejich fotografie jsem viděla v knížkách a na pár jsem narazila i ve starožitnických krámech. Ale bylo znepokojující vidět tolik očí bez těl na jednom místě.

„Hledáte něco konkrétního?“

Ten hlas se ozval tak tichounce, že mi nejdřív připadalo, jako bych ho slyšela jen ve své hlavě. Takže jsem mu taky v duchu odpověděla: *Ano, cestu ze všech těch malérů, děkuju za optání.* Ale nahlas jsem řekla: „Sháním staré pečetní prsteny. Používám je pro svoje návrhy šperků.“ Zvedla jsem svůj medailon, abych ho staříkovi předvedla. Podržel si u oka hodinářskou lupu a naklonil se přes pult, aby na mě líp viděl.

Ve chvíli, kdy spatřil vzor na medailonu, odtáhl zvětšovací sklo a vzhlédl ke mně. Jeho oči měly podivný odstín jantarové. V snědém obličejí lemovaném bílými vlasy a s pečlivě zastřiženou brádkou působily překvapujícím dojmem.

„Nejste náhodou Garet Jamesová, majitelka Cygnet Designs?“ zeptal se.

„Cože? Ano, to jsem já,“ zakoktala jsem. Potěšilo mě to. Na moje výtvary sice vyšlo v novinách pár pochvalných recenzí, ale nebyla jsem zvyklá, že by je lidé poznávali na první pohled. „Jsem překvapená, že mě starožitník jako vy zná.“

„Snažím se držet krok s moderní dobou,“ prohlásil. Když se usmál, jeho opálená plet se zvrásnila miliony jemných linek. Měla jsem pocit, jako by tenhle muž strávil léta na lodi, stál u kormidla a mhouřil oči do slunce. Ale pravděpodobnější bylo, že jen odpálil spoustu míčků do jamek na golfovém hřišti. „Minulý týden jsem četl článek v *New York Magazine*. Obdivuji, jak dokážete používat staré věci, abyste vytvořila něco nového. Jste skutečná umělkyně.“

„Je to jen řemeslo,“ namítla jsem rychle.

„Jste zbytečně skromná.“

„Ne, vážně. Ten rozdíl poznám.“ Já mezi umělci vyrostla – mezi malíři a sochaři – a věděla jsem, co znamená být skutečnou umělkyní. Ale to jsem tomuhle cizinci vykládat nechtěla. Totiž že být umělkyní je to poslední, co bych si přála.

Stařec přimhouřil oči. „Prohlížel jsem si vaše návrhy na webových stránkách Cygnetu. Ale tenhle vzor tam myslím nebyl.“

„Ne. Tohle je první medailon, který jsem udělala... podle tohoto prstenu.“ Natáhla jsem k němu pravičku, abych mu šperk ukázala. „Už jsem to nikdy potom nezopakovala.“

Starožitník mě vzal za ruku a podržel nad ní lupu, aby si ten prsten prohlédl lépe. Prsty měl studené a něčím zaprášené. Připadalo mi, že mě jimi drží zbytečně dlouho. Možná se snažil přečíst ten nápis kolem obrázku.

„Je to pozpátku,“ upozornila jsem ho. „Znamená to: Vzácný pták –“

„Ten citát znám velmi dobře,“ přerušil mě. Prudce pustil mou ruku a podíval se na mě. „Vlastně už jsem ho jednou viděl... počkejte... něco vám ukážu.“

Než jsem stačila zaprotестovat, stařík se zvedl. Byl vyšší, než jsem si myslela, a taky robustnější. Dlouhý volný svetr, který měl na sobě, předtím zakrýval jeho mohutná ramena. Starožitník musel být tak ve věku mého otce, přes osmdesát, ale zatímco táta v poslední době začal vypadat tak křehce, tenhle muž působil dojmem síly. Bylo to skoro znepokojující – jako by ty bílé vlasy a propínací svetr byly jen maska.

Omluvil se a zmizel za hnědým brokátovým závěsem.